

МЕДИЧНА ОСВІТА

Клименко Антоніна Володимирівна - д.мед.н., професор кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

Бахарєва Лариса Володимирівна - к.мед.н., доцент кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

Кравченко Олена Олександрівна - к.мед.н., асистент кафедри нервових хвороб ДЗ «ЗМАПО МОЗ України». Адреса: 69002, м. Запоріжжя, бульвар Вінтера, 20.

УДК 615.1:378

© КОЛЕКТИВ АВТОРІВ, 2015

*Н.О.Ветютнева, Г.В.Загорій, В.І.Тодорова, А.П.Радченко,
Л.О. Федорова, С.Г.Убогов*

ДОСВІД РОБОТИ З БАЗАМИ СТАЖУВАННЯ ПРОВІЗОРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЗАГАЛЬНА ФАРМАЦІЯ»

Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л.Шупика

Вступ. Актуальність розвитку фармацевтичної освіти обумовлена багатьма факторами, у тому числі сучасними вимогами до рівня якості, масштабністю і темпами перетворення в області накопичення, передачі, використання інформації з питань фармацевтичної науки і практики, тощо. Підвищення якості підготовки провізорів-інтернів залежить від посилення співпраці профільних кафедр та баз стажування, підвищення професійної компетенції керівників інтернатури та консультативної допомоги провізорам-інтернам.

Основна частина. Важлива роль надається набуттю професійної компетентності під час навчання провізора-інтерна в очній (у вищому медичному навчальному закладі, закладі післядипломної освіти) та заочній (на базі стажування) частині інтернатури. Якісна підготовка конкурентно спроможного фахівця в галузі фармації можлива за умови тісної співпраці профільної кафедри із базами стажування. Базы стажування, поряд з профільною кафедрою, відповідають за набуттям провізором-інтерном професійної компетентності. Важливим є проведення семінарів з керівниками баз стажування, організаційно-методичне забезпечення заочної частини навчання та консультативна допомога провізорам-інтернам.

Висновок. Досвід роботи кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів з базами стажування інтернів за спеціальністю «Загальна фармація» показує, що покращення якості підготовки провізорів-інтернів можливе тільки через посилення співпраці профільних кафедр з базами стажування.

Ключові слова: інтернатура за спеціальністю «Загальна фармація», бази стажування, провізор-інтерн, компетентність.

Вступ. Актуальність розвитку фармацевтичної освіти обумовлена сучасними вимогами до рівня якості освіти, масштабністю і темпами перетворення в області накопичення, передачі, використання інформації з питань фармацевтичної науки і практики, єдиною системою оцінювання, обміном знаннями, створенням нових форм навчального середовища безперервного професійного розвитку провізорів, а також інтенсифікацією міжнародного співробітництва в галузі фармацевтичної освіти. Законом України «Про вищу освіту» (ст.47, п.2,3) визначено, що інтернатура (спеціалізація) є важливою обов'язковою формою післядипломної освіти провізорів, а саме

- первинної спеціалізації осіб за провізорськими спеціальностями для отримання кваліфікації провізора-спеціаліста.

Основна частина. Набуття провізором-інтерном професійної компетентності під час навчання є ключовим завданням первинної спеціалізації (інтернатури), де важлива роль відводиться набуттю компетентностей як під час очної (у вищому медичному навчальному закладі, закладі післядипломної освіти) так і заочної (на базі стажування) частини. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» компетентність - це динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Основні компетенції, які повинен набути провізор – інтерн під час проходження інтернатури, зосереджені у наступних аспектах його професійної діяльності: нормативно-правове забезпечення реалізації лікарських засобів в аптечному закладі; забезпечення фармако-технологічних норм при виробництві (виготовленні) і відпуску лікарських засобів; компетенції щодо показників якості лікарських засобів; забезпечення, контроль якості і стандартизація ліків промислового виробництва та аптечного виготовлення; компетенції щодо особливостей лікарських засобів рослинного походження, рослинних субстанцій та лікарської рослинної сировини; фармацевтична опіка на етапі роздрібної реалізації та медичного застосування лікарських засобів.

Якісна підготовка провізора – інтерна як конкурентноспроможного фахівця в галузі фармації, можлива за умови тісної співпраці профільної кафедри із базами стажування. Профільна кафедра контролю якості і стандартизації лікарських засобів має чималий досвід такої співпраці. Ще з 1992 року відпрацьовується алгоритм організаційно-методичного забезпечення навчального процесу в інтернатурі та взаємодії з керівниками баз стажування. Навчання в інтернатурі за спеціальністю «Загальна фармація» містить 5 базових модулів - організація, управління та економіка фармації, контроль якості і стандартизація лікарських засобів, фармацевтична технологія, фармакогнозія, клінічна фармація, що враховується при складанні індивідуального графіка роботи провізора-інтерна, який розробляється на початку проходження інтернатури провізором-інтерном і затверджується завідувачем профільної кафедри і керівником бази стажування.

Тісна співпраця профільної кафедри із базами стажування набуває особливої актуальності в період запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3» для присвоєння кваліфікації спеціаліста за спеціальностями «Загальна фармація» в рамках виконання плану заходів, затверджених Наказом МОЗ України № 646 від 12.09.2014. Потужні аптечні мережі, такі як КП «Фармація», м.Київ, аптечні заклади Черкаської області, ТОВ «ТАС-ФАРМА, Обласна громадська організація «Чернігівська ліга фармацевтів» були включені до реєстру навчальних баз провізорів-інтернів, організаційно-методичне керівництво якими здійснюється кафедрою контролю якості і стандартизації лікарських засобів. Базы стажування, поряд з профільною кафедрою, відповідають за набуттям провізором-інтерном професійної компетентності у відповідності з типовим навчальним планом і програмою спеціалізації (інтернатури) за спеціальністю «Загальна фармація». Вони забезпечені фармацевтичним обладнанням та апаратурою необхідними для здійснення

МЕДИЧНА ОСВІТА

провізорської роботи на сучасному рівні і відповідно до завдань даного закладу, а також навчально - методичними посібниками, таблицями, макетами, стендами, сучасними технічними засобами навчання та мають навчальні приміщення, які дозволяють створювати модельні робочі місця для опанування провізорами-інтернами практичними навичками з окремих розділів програми.

Важливою складовою роботи є співпраця куратора профільної кафедри з базою стажування. Як правило, куратором призначається викладач з великим досвідом роботи, який розробляє алгоритм взаємовідносин з базами стажування, проводить перевірку умов проходження інтернатури в аптечних закладах та рівня набуття необхідних компетенцій провізорами-інтернами, здійснює методичне керівництво, організовує проведення профільною кафедрою семінарів з керівниками баз стажування, на яких обговорюються нагальні питання підготовки провізорів-інтернів на базах стажування, також доводяться до відома керівників баз Методичні рекомендації, обговорюються інші актуальні питання післядипломної освіти провізорів та напрямки розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України. Патронаж провізора-інтерна куратором профільної кафедри здійснюється з моменту отримання останнім диплому про отримання вищого навчального закладу і до закінчення інтернатури (схема).

Схема. Патронаж провізора-інтерна куратором профільної кафедри

Для забезпечення ефективності навчального процесу на базі стажування призначається відповідальний за інтернатуру, який складає графік роботи провізорів-інтернів на базі у відповідності з їх індивідуальними планами; організовує стажування на основному робочому місці провізорів-інтернів у відповідності з Типовим навчальним планом і програмою спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності «Загальна фармація», працюючи під загальним керівництвом профільної кафедри. В разі відсутності на базі стажування можливості виконання окремих підрозділів програми спеціалізації, керівником інтернів разом з куратором профільної кафедри створюються модельні місця з елементами дистанційного навчання. Зосередження уваги на опануванні інтернами практичними навиками саме на базі стажування призводить до переходу з рівня «ознайомлений» до рівня «засвоєно».

У квітні 2015 року кафедрою контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика, як щорічний захід, був проведений семінар для керівників баз стажування, який викликав жваву зацікавленість і дискусію, адже питання, що розглядались мають важливе значення як для керівників баз стажування, так і для провізорів-інтернів, що навчаються під їх керівництвом. Програмою семінару передбачалось проведення круглого столу, під час якого обговорювались питання щодо особливості організації модельних місць та організаційно-методичного забезпечення проходження заочної частини інтернатури. Крім семінарів, кафедра також налагоджує взаємозв'язок з керівниками баз стажування та провізорами-інтернами в режимі он-лайн, проводить короткотривалі цикли тематичного удосконалення "Актуальні питання загальної фармації" з елементами дистанційного навчання для керівників інтернатури на базах стажування.

Висновок. Досвід роботи кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів з навчальними базами інтернатури за спеціальністю «Загальна фармація» показує, що покращення якості підготовки провізорів-інтернів можливе тільки через посилення співпраці профільних кафедр з базами стажування, підвищення професійної компетенції керівників інтернатури на базах стажування, проведення семінарів, організаційно-методичного забезпечення заочної частини навчання, перевірок відповідно до графіку та консультативної допомоги провізорам-інтернам, в тому числі, в режимі он-лайн.

Література

1. Наказ МОЗ України від 27.12.2013 №1145 «Про поліпшення організації роботи баз стажування лікарів-інтернів».

2. Положення про спеціалізацію (інтернатуру) випускників вищих медичних і фармацевтичних закладів освіти III – IV рівнів акредитації медичних факультетів університетів, затвердженого Наказом МОЗ України №291 від 19 вересня 1996р.

3. Наказ МОЗ України від 23.02.2005р. №81 «Про затвердження Переліку спеціальностей та строки навчання в інтернатурі випускників медичних та фармацевтичних вищих навчальних закладів, медичних факультетів університетів.

4. Наказ МОЗ України від 21.11.2005р. №621 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 23.02.2005р. №81».

5. Наказ МОЗ України від 31.10.2011р. №723 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами» із змінами).

6. Типовий навчальний план і програма спеціалізації (інтернатури) зі спеціальності «Загальна фармація», затвердженого МОЗ України 12.09.2005р.

7. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014. №1556-VI.- електронний ресурс zakon4.rada.gov.ua

*Н.А. Ветютнева, Г.В. Загорий, В.И. Тодорова, А.П. Радченко,
Л.А. Федорова, С.Г. Убогов*

Опыт работы с базами стажировки провизоров-интернов по специальности «Общая фармация»

Национальная медицинская академия последипломного образования имени П.Л. Шупика

Вступление. Актуальность развития фармацевтического образования обусловлена многими факторами, в том числе современными требованиями к уровню качества, масштабностью и темпами преобразования в области накопления, передачи, использования информации, касающейся фармацевтической науки и практики, и т.п.. Повышения качества подготовки провизоров-интернов зависит от укрепления сотрудничества профильных кафедр и баз стажировки, повышения профессиональной компетенции руководителей интернатуры и консультативной помощи провизорам-интернам.

Основная часть. Важная роль отводится приобретению профессиональной компетентности во время обучения провизора-интерна в очной (в высшем учебном заведении, заведении последипломного образования навчальному) и заочной (на базе стажировки) части интернатуры. Качественная подготовка конкурентноспособного специалиста в области фармации возможна при условии тесного сотрудничества профильной кафедры с базами стажировки. Базы стажировки, совместно с профильной кафедрой, отвечают за приобретение провизором-интерном профессиональной компетентности. Важным является проведение семинаров с руководителями баз стажировки, организационно - методическое обеспечение заочной части обучения и консультативная помощь провизорам-интернам.

Вывод. Опыт работы кафедры контроля качества и стандартизации лекарственных средств с базами стажировки интернов по специальности «Общая фармация» показывает, что улучшение качества подготовки провизоров-интернов возможно только путём усиления сотрудничества профильных кафедр с базами стажировки.

Ключевые слова: интернатура по специальности «Общая фармация», базы стажировки, провизор-интерн, компетентность.

*N.A. Vetjutneva, G.V. Zagorii, V.I. Todorova, A.P.Radchenko,
L.A. Fedorova, S.G. Ubogov*

Experience is with bases of internship of pharmacists-interns after speciality «General rharmaci»

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv

Introduction. Actuality of development of pharmaceutical education is conditioned by many factors, including by modern requirements to the level of quality, by a scale and rates of transformation to the area of accumulation, transmission, use of information on questions pharmaceutical science and practice, and others like that. Upgrading of preparation of pharmacists-interns depends on strengthening of collaboration of profile departments and bases of internship, increase of professional competence of leaders of housemanship and consultative help to the pharmacists-interns.

Basic part. The important role gets to acquisition to the professional competence

during the studies of pharmacists-interns in an eye (in higher medical educational establishment, establishment of postgraduate education) and in absentia (on the base of internship) part of housemanship. High-quality preparation of competitors of solvent specialist in industry of pharmacy is possible on condition of close collaboration of profile department with the bases of internship. The bases of internship, next to a profile department, answer after acquisition the pharmacist-intern of professional competence. Important is realization of seminars with the leaders of bases of internship, organizationally-methodical providing of in absentia part of studies and consultative help to the pharmacists-interns.

Conclusion. Experience of department of control of quality and standardization of medications with the educational bases of housemanship after speciality «General pharmacy» shows that the improvement of quality of preparation of pharmacists-interns is possible only through strengthening of collaboration of profile departments with the bases of internship.

Key words: housemanship after speciality «General pharmacy», bases of internship, pharmacist-intern, competence.

Відомості про авторів:

Ветютнева Наталія Олександрівна - доктор фармацевтичних наук, професор, завідувач кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9.

Загорій Гліб Володимирович - доктор фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри організації і економіки фармації НМАПО імені П.Л. Шупика.

Тодорова Віолетта Іванівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика.

Радченко Алла Павлівна - старший викладач кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика.

Федорова Людмила Олександрівна - старший викладач кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика.

Убогов Сергій Геннадійович - кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри контролю якості і стандартизації лікарських засобів НМАПО імені П.Л. Шупика.

УДК 616-053.3/.81-085.015.32

© Л.М.ВОЛГІНА, С.Г.РІДКОВЕЦЬ, 2015

Л.М.Волгіна, С.Г.Рідковець

ІНТЕГРАТИВНА МЕДИЦИНА ТА АНТИГОМО- ТОКСИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ В ДИТЯЧОМУ ВІЦІ

**Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика, Київ**

Вступ. В даний час у лікарів клінічних спеціальностей підвищився інтерес до антигомотоксичної терапії в рамках інтегративної медицини. Інтегративний або системний підхід, що широко застосовується в сучасній медицині має стародавню філософську основу – принцип холізму. Більш детально цей підхід сьогодні представлений у рамках біологічної медицини та становить методологічну основу практики управління здоров'ям.

Мета. Поглиблення знань з санології з урахуванням використання нових медичних технологій (інтегративна медицина, антигомотоксична терапія) в процесі навчання лікарів на курсах тематичного удосконалення.